

מחברת גיטין - ח

מסכת גיטין פרק ח

(עז,א) משנה: הזורק גט לאשתו, והיא בתוך ביתה, או בתוך חצרה - הרי זו מגורשת; זרקו לה בתוך ביתו, או בתוך חצרו, אפילו הוא עמה במטה - אינה מגורשת; לתוך חיקה או לתוך קלתה - הרי זו מגורשת

גמרא: גמנא הני מילי? <דתנו רבנן: (דברים כד) "ונתן בידה" - אין לי אלא ידה - גגה חצרה וקרפיפה מנין? תלמוד לומר: "ונתן" - מכל מקום!

ותניא נמי הכי גבי גנב: "ידו" - אין לי אלא ידו - גגו חצרו וקרפיפו מנין? תלמוד לומר: (שמות כב) "המצא תמצא" - מכל מקום!

וצריכא, דאי אשמועינן גט - משום דבעל כרחה מגרשה - אבל גנב, דליתיה בעל כורחיה, אימא לא; ואי אשמועינן גנב - משום דקנסיה רחמנא - אבל גט, אימא לא - צריכא!

חצרה -- {מה שקנתה אשה, קנה בעלה?!> אמר ר' אלעזר: בכותב לה: "דין ודברים אין לי בנכסיד"! {וכי כתב לה הכי, מאי הוי?!> והתניא: האומר לחבירו: "דין ודברים אין לי על שדה זו, ואין לי עסק בה, וידי מסולקת הימנה" - לא אמר כלום?!> אמרי **דבי ר' ינאי:** בכותב לה ועודה ארוסה, וכדרב כהנא, דאמר **רב כהנא:** נחלה הבאה לו לאדם ממקום אחר, אדם מתנה עליה שלא ירשנה. וכדרבא, דאמר **רבא:** האומר **(עז,ב)** "אי אפשי בתקנת חכמים" - כגון זו, שומעין לו גמאי "כגון זו"?> כדרב הונא אמר רב, דאמר **רב הונא** אמר **רב:** יכולה אשה שתאמר לבעלה: "איני ניזונית ואיני עושה!"

<<**רבא** אמר: אטו ידה, מי לא קניא ליה לבעל?!> אלא גיטה וידה באין כאחד! - הכא נמי, גיטה וחצרה באין כאחד!

יאמר ליה **רבינא לרב אשי:** רבא, יד דאשה קא קשיא ליה?!> נהי דקני ליה למעשה ידיה, ידה גופה מי קני ליה?!> אמר ליה: רבא, יד העבד קא קשיא ליה - למאן דאמר: בשטר על ידי עצמו - יד עבד כיד רבו דמיא! - אלא גטו וידו באין כאחד - הכי נמי, גיטה וחצירה באין כאחד

ההוא שכיב מרע דכתב לה גיטא לדביתהו בהדי פניא דמעלי שבתא, ולא הספיק למיתביה לה. למחר, תקף ליה עלמא. אתו לקמיה **דרבא**. אמר להו: זילו, אמרו ליה ליקניה ניהלה לההוא דוכתא דיתיב ביה גיטא, ותיזל איהי, ותיחוד ותפתח, ותחזיק ביה!> דתנן: נעל, גדר, פרץ כל שהוא, הרי זו חזקה. אמר ליה

מחברת גיטין - ח

רב עיליש לרבא: גימה שקנתה אשה, קנה בעלה?! איכסיף. לסוף איגלי מילתא דארוסה הואי. אמר **רבא:** אם אמרו בנשואה, יאמרו בארוסה?! הדר אמר **רבא:** לא שנא ארוסה ולא שנא נשואה - גיטה וחצירה באין כאחד! #והא אמרה רבא מעיקרא?! ככי אמרה רבא, אהאי מעשה אמרה! #

והיא בתוך ביתה -- אמר **עולא:** והוא שעומדת בצד ביתה ובצד חצרה. ר' **אושעיא** אמר: אפילו היא בטבריא וחצרה בציפורי, היא בציפורי וחצרה בטבריא, מגורשת! והיא בתוך ביתה ובתוך חצרה" קתני! אהכי קאמר: והיא כמי שבתוך ביתה, והיא כמי שבתוך חצרה - דכיון דחצר משתמרת לדעתה, היא מתגרשת!

לימא בהא קמיפלגי: דמר סבר חצר משום ידה אתרבאי, ומר סבר חצר משום שליחות אתרבאי כלא! דכולי עלמא חצר משום ידה איתרבאי! מר סבר כידה - מה ידה, בסמוכה - אף חצרה, בסמוכה; ואידך: אי מה ידה, בדבוקה, אף חצרה, בדבוקה! אלא: כידה - מה ידה, משתמרת לדעתה, אף חצרה, המשתמרת לדעתה - לאפוקי חצר המשתמרת שלא לדעתה!

ההוא גברא דזרק לה גיטא לדביתהו. הוה קיימא בחצר. אזל גיטא, נפל בפיסלא. אמר **רב יוסף:** חזינן - אי הויא ארבע אמות על ארבע אמות, פלג ליה רשותא לנפשיה; ואי לא, חדא רשותא היא

גיבמאי עסקינן? אילימא בחצר דידיה - כי הוי ארבע אמות, מאי הוי?! אלא בחצר דידיה - כי לא הוי ארבע אמות, מאי הוי?! כלא! צריכא דאושלה מקום - דחד מקום מושלי אינשי - תרי מקומות, לא מושלי אינשי

ולא אמרן אלא דלא גבוה עשרה, אבל גבוה עשרה, אף על גב דלא הוי ארבע אמות; ולא אמרן אלא דלית ליה (עחא) שם לווי, אבל אית ליה שם לווי, אף על גב דלא גבוה עשרה, ואף על גב דלא הוי ארבע אמות!

אפילו הוא עמה במטה - אינה מגורשת -- אמר **רבא:** לא שנו אלא במטה שלו, אבל במטה שלה, מגורשת! תניא נמי הכי: **רבי אליעזר** אומר: במטה שלו, אינה מגורשת; במטה שלה, מגורשת {ובמטה שלה מגורשת?! כליו של לוקח ברשות מוכר הוא! - שמעת מינה: כליו של לוקח ברשות מוכר, קנה לוקח?! כלא!}

צריכא דגבוה עשרה! {והאיכא מקום כרעי?!} אמקום כרעי, לא קפדי אינשי!

לתוך חיקה או לתוך קלתה - מגורשת -- {אמאי?! כליו של לוקח ברשות מוכר הוא! אמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: כגון שהיתה קלתה תלויה בה! וכן אמר ר' **אלעזר** אמר **רבי אושעיא**: כגון שהיתה קלתה תלויה בה! <אור' שמעון בן לקיש אמר: קשורה, אף על פי שאינה תלויה! <<רב אדא בר אהבה אמר: כגון שהיתה קלתה מונחת לה בין ירכותיה! <<<רב משרשיא בר רב דימי אמר: כגון שהיה בעלה מוכר קלתות! <<<<ר' יוחנן אמר: מקום חיקה קנוי לה; מקום קלתה קנוי לה!

אמר **רבא**: מאי טעמא דר' יוחנן? לפי שאין אדם מקפיד, לא על מקום חיקה, ולא על מקום קלתה. תניא נמי הכי: זרקו לה לתוך חיקה, או לתוך קלתה, או לתוך כל דבר שהוא כקלתה - הרי זו מגורשת; "כל דבר שהוא כקלתה" לאיתויי מאי? <לאיתויי טסקא דאכלה בה תמרי!

משנה: אמר לה: "כנסי שטר חוב זה", או שמצאתו מאחוריו. קוראה, והרי הוא גיטה - אינו גט. עד שיאמר לה: "הא גיטיך!" נתן בידה, והיא ישנה. ניעורה, קוראה, והרי הוא גיטה - אינו גט. עד שיאמר לה: "הא גיטיך"

גמרא: {כך אמר לה "הא גיטיך", מאי הוי?! הוה ליה "טלי גיטיך מעל גבי קרקע", ואמר **רבא**: "טלי גיטיך מעל גבי קרקע" לא אמר כלום?! <אימא: ששלפתו מאחוריו! {שלפתו נמי, הא בעינא "ונתן בידה" וליכא! <לא! צריכא דערק לה חרציה ושלפתיה!

תניא נמי הכי: אמר לה: "כנסי שטר חוב זה", או ששלפתו מאחוריו. קראתו והרי הוא גיטה - אינו גט. עד שיאמר לה: "הא גיטיך", דברי **רבי**. **רבי שמעון בן אלעזר** אומר: לעולם אינו גט עד שיטלנו הימנה, ויחזור ויתננו לה, ויאמר לה: "הא גיטיך!"

נתנו בידה והיא ישנה. ניעורה וקוראה, והרי הוא גיטה - אינו גט. עד שיאמר לה: "הא גיטיך", דברי **רבי**. **רבי שמעון בן אלעזר** אומר: עד שיטלנו הימנה, ויחזור ויתננו לה, ויאמר לה: "הא גיטיך"

וצריכא! דאי איתמר בהך קמייתא - בההיא קאמר רבי, משום

מחברת גיטין - ח

דבת איגרושי היא - אבל נתן בידה והיא ישנה, דלאו בת איגרושי היא, אימא: מודי ליה לרבי שמעון בן אלעזר. ואי איתמר בהא, בהא קאמר ר' שמעון בן אלעזר - אבל בהך, אימא: מודי ליה לרבי - צריכא!

אמר **רבא**: כתב לה גט, ונתנו ביד עבדה ישן, ומשמרתו - הרי זה גט; נייעור - אינו גט, דהויא ליה חצר המשתמרת שלא לדעתה - ישן ומשמרתו - הרי זה גט {אמאי?! חצר מהלכת היא, וחצר מהלכת לא קנה! ~ וכי תימא: ישן שאני - והא אמר **רבא**: כל שאילו מהלך לא קנה, עומד ויושב לא קנה! אהלכתא: בכפות!

משנה: היתה עומדת ברשות הרבים, וזרקו לה - קרוב לה, מגורשת; קרוב לו, אינה מגורשת; מחצה על מחצה, מגורשת ואינה מגורשת. וכן לענין קדושין, וכן לענין החוב - אמר לו בעל חובו: "זרוק לי חובי", וזרקו לו - קרוב למלוה, זכה המלוה; קרוב ללוה, הלואה חייב; מחצה על מחצה, שניהם יחלוקו

גמרא: הֲהיכי דמי קרוב לה, והיכי דמי קרוב לו? אמר **רב**: ארבע אמות שלה, זהו קרוב לה; ארבע אמות שלו, זהו קרוב לו הֲהיכי דמי מחצה על מחצה? אמר **ר' שמואל בר רב יצחק**: כגון שהיו שניהן עומדין בארבע אמות! {וליחזי הי מינייהו קדים?! ~ וכי תימא: דאתו תרוייהו בהדי הדדי - והא אי אפשר לצמצם! | אלא אמר **רב כהנא**: הכא בשמנה אמות מצומצמות עסקינן, (עחב) וגט יוצא מארבע אמות שלו לארבע אמות שלה! {והא אגיד גביה?! | אלא **רבה ורב יוסף** דאמרי תרוייהו: הכא בשתי כיתי עדים עסקינן, אחת אומרת: קרוב לו, ואחת אומרת: קרוב לה!

<<**רבי יוחנן** אומר: "קרוב לה" שנינו - אפילו מאה אמה; ו"קרוב לו" שנינו - אפילו מאה אמה הֲהיכי דמי "מחצה על מחצה"? אמר **רב שמן בר אבא**: לדידי מיפרשא לה מיניה **דרבי יוחנן**: הוא יכול לשומרו, והיא אינה יכולה לשומרו - זהו "קרוב לו"; היא יכולה לשומרו והוא אינו יכול לשומרו - זהו "קרוב לה"; שניהם יכולין לשומרו, שניהם אין יכולין, זהו "מחצה על מחצה"!

אמרוה רבנן קמיה **דרבי יוחנן** משמיה **דרבי יונתן** הכי. אמר: ידעין חברין בבלאי לפרושי כי האי טעמא!

תניא נמי הכי: **רבי אליעזר** אומר: כל שהוא קרוב לה מלו, ובא כלב ונטלו, אינה מגורשת; אינה מגורשת?! כל היכי, תינטריה

מחברת גיטין - ח

ותיזיל?! אלא לאו, הכי קאמר: כל שקרוב לה מלו, ואילו בא
כלב ונטלו, והוא יכול לשומרו, והיא אינה יכולה לשומרו, אינה
מגורשת!

אמר ליה **שמואל לרב יהודה**: שיננא! כדי שתשוח ותטלנו! ואת,
לא תעביד עובדא עד דמטי גיטא לידה!

אמר ליה **רב מרדכי לרב אשי**: הוה עובדא הכי, ואצרכוה
חליצה

וכן לענין קדושין -- אמר **רבי אסי** אמר **ר' יוחנן**: לגיטין אמרו,
ולא לדבר אחר {איתיביה **רבי אבא לר' אסי**: וכן לענין
קדושין?! כשאני התם, דכתיב: (דברים כד) "ויצאה והיתה"
{איתיביה: וכן לענין החוב - "זרוק לי חובי", וזרקו לו - קרוב
למלוה, זכה הלוח; קרוב ללוה, הלוח חייב; מחצה על מחצה,
שניהם יחלוקו?! <הכא במאי עסקינן? דאמר ליה: "זרוק לי
חובי, ותיפטר!" {אי הכי, מאי למימרא?! <לא! צריכא דאמר
ליה: "זרוק לי חובי בתורת גיטין!"?! {ואכתי מאי למימרא?!
<מהו דתימא? מצי אמר ליה: "משטה אני בדך!" - קמשמע לן!

אמר **רב חסדא**: גט בידה ומשיחה בידו - אם יכול לנתקו
ולהביאו אצלו אינה מגורשת, ואם לאו מגורשת, מאי טעמא?
<בעינן "כריתות", וליכא!

אמר **רב יהודה**: היתה ידה עשויה כקטפרס, וזרקו לה, אף על
פי שהגיע גט לידה, אינה מגורשת {אמאי?! הא כי נפיל,
בארבע אמות דידה קא נפיל?! <בדלא נח! {ותיגרש מאורא
דארבע אמות?! - תפשוט דבעי **רבי אלעזר**: ארבע אמות
שאמרו, יש להן אויר או אין להן אויר? - תפשוט דאין להן
אויר?! <הכא במאי עסקינן? בעומדת על גב הנהר, דמעיקרא
לאיבוד קאי!

(עט,א) משנה: היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה - כיון
שהגיע לאויר הגג, הרי זו מגורשת. הוא מלמעלה והיא מלמטה,
וזרקו לה - כיון שיצא מרשות הגג, נמחק או נשרף, הרי זו
מגורשת

גמרא {והא לא מינטר?! <אמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: בגג
שיש לו מעקה עסקינן! <<עולא בר מנשיא משמיה דאבימי

מחברת גיטין - ח

אמר: הכא בפחות משלשה סמוך לגג עסקינן, דכל פחות משלשה סמוך לגג, כגג דמי!

הוא מלמעלה והיא מלמטה, וזרקו לה - כיון שיצא מרשות הגג, נמחק או נשרף, הרי זו מגורשת -- {והא לא מינטר?!? אמר ר' יהודה אמר שמואל: כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות!

וכן אמר רבי אלעזר אמר ר' אושעיא: כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות!

וכן אמר עולא אמר ר' יוחנן: כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות! אמר ליה ר' אבא לעולא: כמאן? כרבי! דאמר: קלוטה כמי שהונחה דמיא! אמר ליה: אפילו תימא רבנן! עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלא לענין שבת, אבל הכא, משום אינטורי הוא, והא קא מינטר!

וכן אמר ר' אסי אמר ר' יוחנן: כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות. אמר ליה רבי זירא לר' אסי: כמאן? כרבי! דאמר: קלוטה כמי שהונחה דמיא! אמר ליה: אפילו תימא רבנן! עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלא לענין שבת, אבל הכא, משום אינטורי הוא, והא קא מינטר!

נמחק או נשרף, הרי זו מגורשת -- אמר ר' נחמן אמר רבה בר אבוא: לא שנו אלא שנמחק דרך ירידה, אבל נמחק דרך עלייה, לא! מאי טעמא? מעיקרא לא למינח קאי!

נשרף -- אמר ר' נחמן אמר רבה בר אבוא: לא שנו אלא שקדם גט לדליקה - אבל קדמה דליקה לגט, לא! מאי טעמא? מעיקרא לשריפה קאזיל!

אמר רב חסדא: רשויות חלוקות בגיטין, אמר ליה רמי בר חמא לרבא: מנא ליה לסבא הא? אמר ליה: מתניתין היא: היתה עומדת על ראש הגג, וזרקו לה - כיון שהגיע גט לאויר הגג, הרי זו מגורשת - במאי עסקינן? ^ אילימא בגג דידיה וחצר דידיה, למה לי אויר הגג?! ^ אלא בגג דידיה וחצר דידיה - כי הגיע לאויר הגג, מאי הוי?! ^ אלא פשיטא! בגג דידיה וחצר דידיה! - אימא סיפא: הוא מלמעלה והיא מלמטה, וזרקו לה, כיון שיצא מרשות הגג, נמחק או נשרף, הרי זו מגורשת - ואי

מחברת גיטין - ח

בגג דידיה וחצר דידיה, אמאי מגורשת?! ^ אלא בגג דידיה וחצר דידיה! ;רישא בגג דידיה וחצר דידיה - סיפא בגג דידיה וחצר דידיה?! ~אלא לאו דאושלה מקום - דחד מקום מושלי אינשי - תרי מקומות, לא מושלי אינשי! {אמר ליה: מידי איריא! דלמא הא כדאיתא והא כדאיתא! - רישא בגג דידיה וחצר דידיה - סיפא בגג דידיה וחצר דידיה!

אמר **רבא**: שלש מדות בגיטין: הא דאמר **רבי**: קלוטה כמי שהונחה, ופליגי רבנן עליה - הני מילי לענין שבת, אבל הכא, משום אינטורי הוא, והא מינטר; והא דאמר **רב חסדא**: נעץ קנה ברשות היחיד, ובראשו טרסקל, וזרק ונח על גביו, אפילו גבוה מאה אמה, חייב, לפי שרשות היחיד עולה עד לרקיע - הני מילי לענין שבת, אבל הכא, משום אינטורי הוא, והא לא מינטר; (**עטב**) והא דאמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: לא יעמוד אדם בגג זה, ויקלוט מי גשמים מגגו של חברו, שכשם שדורין חלוקין מלמטה, כך דורין חלוקין מלמעלה - הני מילי לענין שבת, אבל לענין גט, משום קפידא הוא, וכולי האי לא קפדי אינשי

אמר **אביי**: שתי חצרות, זו לפנין מזו, פנימית שלה וחיצונה שלו, ומחיצות החיצונות עודפות על הפנימיות, וזרקו לה - כיון שהגיע לאויר מחיצות החיצונה, הרי זו מגורשת. מאי טעמא? פנימית גופה, במחיצות החיצונה קא מינטרה! מה שאין כן בקופות - שתי קופות, זו בתוך זו, פנימית שלה וחיצונה שלו - וזרקו לה, אפילו הגיע לאויר פנימית, אינה מגורשת. מאי טעמא? דהא לא נח! ;וכי נח, מאי הוי?! כליו של לוקח ברשות מוכר הוא?! ;אהכא במאי עסקינן? בקופה שאין לה שוליים!

משנה: **בית שמאי** אומרים: פוטר אדם אשתו בגט ישן. **ובית הלל** אוסרין ;ואיזהו גט ישן? כל שנתייחד עמה מאחר שכתבו לה

גמרא: ;במאי קמיפלגי? <בית שמאי סברי לא אמרינן גזרה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה. ובית הלל סברי אמרינן גזרה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה!

אמר ר' **אבא** אמר **שמואל**: אם נישאת, לא תצא. ואיכא דאמרי: אמר ר' **אבא** אמר **שמואל**: אם נתגרשה, תינשא לכתחלה

מחברת גיטין - ח

משנה: כתב לשום מלכות שאינה הוגנת, לשום מלכות מדי, לשום מלכות יון, לבנין הבית, לחורבן הבית; היה במזרח וכתב "במערב", במערב וכתב "במזרח" - תצא מזה ומזה, וצריכה גט מזה ומזה, ואין לה לא כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות, לא על זה ולא על זה. אם נטלה מזה ומזה, תחזיר. והולד ממזר מזה ומזה. ולא זה וזה מטמאין לה. ולא זה וזה זכאין, לא במציאתה, ולא במעשה ידיה, ולא בהפרת נדריה. היתה בת ישראל, נפסלת מן הכהונה; (**פ,א**) בת לוי, מן המעשר; בת כהן, מן התרומה. ואין יורשין של זה ויורשין של זה יורשים כתובתה. ואם מתו, אחיו של זה ואחיו של זה חולצין ולא מייבמין

שינה שמו ושמה, שם עירו ושם עירה - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה

כל עריות שאמרו צרותיהן מותרות, הלכו הצרות האלו ונישאו, ונמצאו אלו איילונית - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה

הכונס את יבמתו, והלכה צרתה ונישאת לאחר, ונמצאת זו שהיתה איילונית - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה

כתב סופר גט לאיש ושובר לאשה, וטעה ונתן גט לאשה ושובר לאיש, ונתנו זה לזה, ולאחר זמן הרי הגט יוצא מיד האיש ושובר מיד האשה - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה. **רבי אלעזר** אומר: אם לאלתר יצא, אין זה גט; אם לאחר זמן יצא, הרי זה גט - לא כל הימנו מן הראשון לאבד זכותו של שני

גמרא: גמאי "מלכות שאינה הוגנת"? מלכות הרומיים! ואמאי קרי לה "מלכות שאינה הוגנת"? משום דאין להם לא כתב, ולא לשון

אמר **עולא:** מפני מה תקינו מלכות בגיטין? משום שלום מלכות! {ומשום שלום מלכות, תצא והולד ממזר?! אין! ר' מאיר לטעמיה, דאמר ר' **המנונא** משמיה **דעולא:** אומר היה ר' **מאיר:** כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין, הולד ממזר!

כתב לשום מלכות שאינה הוגנת, לשום מלכות מדי, לשום מלכות יון, לבנין הבית, לחורבן הבית -- וצריכא! דאי אשמועינן מלכות שאינה הוגנת - משום דמליכא - אבל מלכות מדי ומלכות יון, מאי דהוה הוה; ואי אשמועינן מלכות מדי ומלכות יון - משום דמלכותא הוה - אבל בנין הבית, מאי דהוה הוה; ואי אשמועינן בנין הבית - דאמרי: קמדכרי שבחייהו - אבל חורבן הבית, דצערא הוא, אימא לא - צריכא!

היה במזרח וכתב "במערב" -- גמאן? ^ אילימא בעל - היינו שינה שמו ושמה, שם עירו ושם עירה! אלא לאו סופר, כדאמר להו רב לספריה, וכן אמר להו רב הונא לספריה: כי יתביתו בשילי, כתובו "בשילי", ואף על גב דמימסרן לכו מילי בהיני. וכי יתביתו בהיני, כתובו "בהיני", ואף על גב דמימסרן לכו מילי בשילי!

אמר רב יהודה אמר שמואל: (פ,ב) זו דברי ר' מאיר, אבל חכמים אומרים: אפילו לא כתב אלא לשם סנטר שבעיר, הרי זו מגורשת

ההוא גיטא דהוה כתיב ביה "לשם איסטנדרא דבשכר", שלחה רב נחמן בר רב חסדא לקמיה דרבה: כי האי גוונא, מאי? שלח ליה: בהא, אפילו ר' מאיר מודי! גמאי טעמא? אמאותה מלכות הוא! גומאי שנא מסנטר שבעיר? אהתם, זילא להו מילתא - הכא, שביחא להו מילתא!

אמר ר' אבא אמר רב הונא אמר רב: זו דברי ר' מאיר, אבל חכמים אומרים: הולד כשר. ומודים חכמים לר' מאיר שאם שינה שמו ושמה, שם עירו ושם עירה, שהולד ממזר

אמר רב אשי: אף אנן נמי תנינא: שינה שמו ושמה, שם עירו ושם עירה - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה - הא, מאן קתני לה? אילימא ר' מאיר, ליערבינהו וליתנינהו! אלא שמע מינה: רבנן - שמע מינה!

כל עריות שאמרו צרותיהן מותרות, הלכו הצרות האלו ונישאו, ונמצאו אלו איילונית - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה -- ^ נישאו אין - זינו לא! לימא: תיהוי תיובתא דרב המנונא, דאמר רב המנונא: שומרת יבם שזינתה, אסורה ליבמה! לא! נישאו, והוא הדין לזינו! והאי דקתני "נישאו", לישנא מעליא נקט!

ואיכא דאמרי: ^ נישאו, והוא הדין לזינו! לימא מסייע ליה לרב המנונא, דאמר ר' המנונא: שומרת יבם שזינתה, אסורה ליבמה! לא! נישאו דווקא, משום דמיחלפא באשה שהלך בעלה למדינת הים!

הכונס את יבמתו, והלכה צרתה ונישאת לאחר, ונמצאת זו שהיתה איילונית - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה -- וצריכא! דאי אשמעינן בהך קמייתא - משום דלא איקיים

מחברת גיטין - ח

מצות יבוס - אבל הכא, דאי קיים מצות יבוס, אימא לא; ואי
אשמעינן הכא - משום דקא רמיא קמיה - אבל התם, דלא
רמיא קמיה, אימא לא - צריכא!

כתב סופר גט לאיש ושובר לאשה, וטעה ונתן גט לאשה ושובר
לאיש, ונתנו זה לזה, ולאחר זמן הרי הגט יוצא מיד האיש
ושובר מיד האשה - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה.
רבי אלעזר אומר: אם לאלתר יצא, אין זה גט; אם לאחר זמן
יצא, הרי זה גט - לא כל הימנו מן הראשון לאבד זכותו של
שני -- הֲהיכי דמי "לאלתר", והיכי דמי "לאחר זמן"? אמר **רב**
יהודה אמר **שמואל**: כל זמן שיושבין ועסוקין באותו ענין, זהו
לאלתר - עמדו, זהו לאחר זמן <<**אורב אדא בר אהבה** אמר: לא
נישאת, זהו לאלתר - נישאת, זהו לאחר זמן!

תנן: לא כל הימנו מן הראשון לאבד זכותו של שני! {בשלמא
לרב אדא בר אהבה - היינו דקתני שני - אלא לשמואל, מאי
שני?} (**פא,א**) <זכות הראויה לשני!

משנה: כתב גרש את אשתו ונמלך - **בית שמאי** אומרים:
פסלה מן הכהונה, ו**בית הלל** אומרים: אף על פי שנתנו לה על
תנאי ולא נעשה התנאי, לא פסלה מן הכהונה

גמרא: שלח ליה **רב יוסף בריה דרב מנשה מדוויל לשמואל**:
ילמדנו רבינו: יצא עליו קול "איש פלוני כהן כתב גט לאשתו,
ויושבת תחתיו ומשמשותו" - מהו? שלח ליה: תצא, והדבר צריך
בדיקה! - הֲמאי היא? ^ אילימא: דאי מבטלינן קלא או לא
מבטלינן - והא נהרדעא, אתריה דשמואל היא, ובנהרדעא לא
מבטלי קלא! <אלא דאי קרו לנתינה "כתיבה"? ! {וכי קרו
לנתינה "כתיבה" - לכתיבה גופה, מי לא קרו לה "כתיבה"?!
<אין! דאי מיגליא מילתא דקרו לנתינה "כתיבה", דלמא "נתן"
קאמרי!

{תצא?! והאמר ר' **אשי**: כל קלא דבתר נישואין, לא חיישינן
ליה?! <מאי "תצא"? נמי: תצא משני! {אם כן, אתה מוציא לעז
על בניו של ראשון?! <כיון דמשני הוא דמפקינן לה, ומראשון
לא מפקינן לה, אתי למימר: סמוך למיתה גרשה!

אמר **רבה בר בר חנה** אמר ר' **יוחנן** משום **רבי יהודה בר אילעי**:
בא וראה, שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים! - דורות
הראשונים - בית שמאי; דורות האחרונים - רבי דוסא -
דתניא: שבוייה אוכלת בתרומה, דברי ר' **דוסא**. אמר ר' **דוסא**:
וכי מה עשה לה ערבי זה?! מפני שמיעך לה בין דדיה, פסלה

מן הכהונה!?

ואמר **רבה בר בר חנה** אמר ר' **יוחנן** משום **רבי יהודה בר אילעי**: בא וראה, שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים! - דורות הראשונים מכניסין פירותיהן דרך טרקסמון, כדי לחייבן במעשר - דורות האחרונים מכניסין פירותיהן דרך גגות ודרך קרפיפות, כדי לפוטרן מן המעשר! דאמר **רבי ינאי**: אין הטבל מתחייב במעשר עד שיראה פני הבית, שנאמר: (דברים כו) "בערתי הקדש מן הבית". ו**רבי יוחנן** אמר: אפילו חצר קובעת, שנאמר: (דברים כו) "ואכלו בשעריך ושבעו"

משנה: המגרש את אשתו, ולנה עמו בפונדקי - **בית שמאי** אומרים: אינה צריכה הימנו גט שני, ו**בית הלל** אומרים: צריכה הימנו גט שני? אימתי? בזמן שנתגרשה מן הנשואין! ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גט שני, מפני שאין לבו גס בה

גמרא: אמר **רבה בר בר חנה** אמר ר' **יוחנן**: מחלוקת בשראווה שנבעלה, (**פא,ב**) דבית שמאי סברי אדם עושה בעילתו בעילת זנות, ובית הלל סברי אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות. אבל לא ראוה שנבעלה, דברי הכל: אינה צריכה הימנו גט שני

{תנן: ומודים בנתגרשה מן האירוסין, שאינה צריכה הימנו גט שני, שאין לבו גס בה - ואי בשראווה שנבעלה, מה לי מן האירוסין, ומה לי מן הנשואין?! | <אלא מתניתין בשלא ראוה שנבעלה! ור' יוחנן, דאמר כי האי תנא, דתניא: אמר ר' **שמעון בן אלעזר**: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על שלא ראוה שנבעלה, שאינה צריכה הימנו גט שני. על מה נחלקו? על שראווה שנבעלה! שבית שמאי אומרים אדם עושה בעילתו בעילת זנות, ובית הלל אומרים אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות

ומתניתין, דאוקימנא בלא ראוה שנבעלה, במאי פליגי? <דאיכא עדי יחוד וליכא עדי ביאה! בית שמאי סברי לא אמרינן הן הן עדי יחוד, והן הן עדי ביאה. ובית הלל סברי אמרינן הן הן עדי יחוד, והן הן עדי ביאה! ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גט שני, דכיון דאין לבו גס בה, לא אמרינן הן הן עדי ביאה!

{ומי אמר ר' יוחנן הכי?! והאמר **רבי יוחנן**: הלכה כסתם משנה, ואוקימנא למתניתין בשלא ראוה שנבעלה! <אמוראי נינהו, ואליבא דרבי יוחנן!

משנה: כנסה בגט קרח - תצא מזה ומזה, וכל הדרכים האלו בה. גט קרח, הכל משלימין עליו, דברי **בן ננס**. ר' **עקיבא** אומר: אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר, ואיזהו גט קרח? כל שקשריו מרובין מעדיו!

גמרא גמאי טעמא דגט קרח? גזירה משום "כולכם"

גט קרח, הכל משלימין עליו -- גור' עקיבא, עבד, מאי טעמא לא? <דאתו למימר: כשר לעדות! > קרוב נמי, אתו למימר: כשר לעדות! | אלא עבד, היינו טעמא, דדלמא אתו לאסוקיה ליוחסין! | גזלן, דבר יוחסין הוא, ליתכשר!?! אלמה תנן: ר' **עקיבא** אומר: אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר - קרוב, אין - גזלן, לא?! | אלא עבד, היינו טעמא דאתו למימר: שחרורי שחרריה! גזלן נמי, אתו למימר: תשובה עבד! - קרוב, מאי איכא למימר?! קרוב, כולי עלמא ידעי דקרוב הוא!

אמר ר' **זירא** אמר **רבה בר שאילתא** אמר ר' **המנונא סבא** אמר ר' **אדא בר אהבה**: גט קרח: קשריו שבעה ועדיו ששה, ששה ועדיו חמשה, חמשה ועדיו ארבעה, ארבעה ועדיו שלשה - עד כאן, מחלוקת בן ננס ור' עקיבא - אבל קשריו שלשה ועדיו שנים, דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב

{אמר ליה **רבי זירא לרבה בר שאילתא**: מכדי כל שלשה במקושר כשנים בפשוט דמי, מה התם, קרוב לא, אף הכא נמי, קרוב לא?! <אמר ליה: אף לדידי קשיא לי, ושאילתיה לרב **המנונא**, ורב **המנונא** לרב **אדא בר אהבה**, ואמר ליה: הנח לשלשה במקושר, דלאו דאורייתא!

תניא נמי הכי: גט קרח: קשריו שבעה ועדיו ששה, ששה ועדיו חמשה, חמשה ועדיו ארבעה, ארבעה ועדיו שלשה - עד כאן מחלוקת בן ננס ורבי עקיבא - השלים עליו עבד, **בן ננס** אומר: הולד כשר, ורבי **עקיבא** אומר: הולד ממזר - אבל קשריו שלשה ועדיו שנים, דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב

רב יוסף מתני: "כשר" - {והתניא: "קרוב"!} <אמר **רב פפא**: תני "כשר"

אמר **רבי יוחנן**: לא הוכשרו בו אלא עד אחד קרוב בלבד, אבל תרי לא, דלמא אתי לקיומי בתרי קרובים וחד כשר. אמר **רב אשי**: מתניתא נמי דיקא, (**פב,א**) דקא מדלג ותני חד חד - שמע מינה!

אמר **אביי**: שמע מינה: האי קרוב חתים אי בעי בין בתחילה, בין באמצע, בין בסוף - גממאי? <מדלא קבע ליה מקום! - ושמע מינה: מכל תלתא מקיימינן, ולא בעינן רצופין - דאי

מחברת גיטין - ח

סלקא דעתך בעינן רצופין, לקבע ליה מקום להאי קרוב
בתחילה, או באמצע, או בסוף, ולכשר ביה טובא!
כי אתו לקמיה **דרבי אמי**, אמר ליה: צא והשלים עליו עבד מן
השוק!